

התלמידים יבחנו כיצד התנהלה התקשורת בין ילדים בארץ ובחו"ל בימי קום המדינה ובאילו דרכים הם קיבלו מידע בעבר, לעומת האפשרויות הרבות כיום. בעבודה בקבוצות קטנות יבחנו התלמידים כתבה בעיתון ילדים מקום המדינה ואחר כך יכינו מכתב או שיחה דומה בכלי תקשורת עדכני בהווה.

מפגש 1:

קהל יעד:

תלמידי כיתה י'

פריטי מקור שהשיעור מתבסס עליהם:

איך כותבים כתבה בעתון?

קיימים שלושה סוגים בסיסיים של כתיבה בסגנון עיתונאי:

- סגנון של ידיעת חדשות – הידיעה מספרת באופן אובייקטיבי, ללא הבעת דעה או התרשמות אישית של הכתב, על אירוע חשוב או מעניין שאירע בישראל או בעולם.
- סגנון של כתבה – ידיעה מורחבת המתארת אירוע בסגנון סיפורי ומעמיק יותר.
- סגנון של מאמר - כותב המאמר מביע את דעתו האישית על נושא ומנסה לשכנע את הקורא לקבל את דעתו.

שני טיפים לתלמידים לכתיבת כתבה

1. השתמשו בצורות לשוניות שונות, כדי לעצב מסרים מסוימים.
 2. חשבו על כותרת מעניינת, שתעביר את המסר שאתם רוצים להעביר.
 3. חשבו על גודל הכותרת וצבעה בהתאם לחשיבות שאתם מייחסים לה.
- אם כ: כתבה המוסרת את העובדות או כדעה משלכם.

הכתבה מיועדת לקורא שאינו נחפז, ומוכן להקדיש זמן רב יותר לקריאה. הכתבה עונה על חמש השאלות:

מי?

מה?

מתי?
מדוע?
באיזה מקום?

הכתבות בנויות תמיד משלושה חלקים:

כותרת משנה - המציגה את נושא הכתבה. אחת המטרות של הכותרת היא למשוך ולעניין את הקורא

פתיח - כמה משפטי הקדמה, המציגים את הנושא בצורה מעניינת כדי לכבוש את לב הקורא.

גוף - החלק שמכיל את התיאור העיקרי של הדברים. בחלק זה הכתב מפרט את הנושא, מסתמך על מקורות ועל דברי אנשים, ונותן תיאור נרחב והסברים. זהו החלק החשוב ביותר בכתבה.

סיום הכתבה:

רוב העיתונאים הכותבים כתבות מקפידים לסיים אותן ב"**שורת מחץ**", בסיום חזק ושנון, כדי להותיר רושם חזק בלב הקורא. לכתבה יש כותרת ופתיח שתפקידם לכבוש את לב הקורא, אבל עיקר הכתבה הוא התיאור המצוי בגוף הכתבה ולא בפתיח. יש בכתבה פירוט והרחבה בניגוד לצמצום ולתמציתיות של הידיעה. גם בכתבה, כמו בידיעה, מחייב הסגנון העיתונאי משפטים קולחים וברורים ככל האפשר. שמירה על כללים אלה היא סוד הכתיבה העיתונאית הטובה.

ואל תשכחו גם להוסיף בסיום הכתבה שאלות למחשבה ולדיון, כדי שיגיבו אליכם...

כותרות המאמרים
מציגות את דעת
הכותב בנושא

האינטרס הציבורי: להוציא
ייעוץ ההשקעות מהבנקים

מכתב נגד לחברי הכנסת

הזכות לחיות בכבוד

קצבות העזקה המשולמות
במדינה אינן באפשרות לה

אחרון חמד

אם אין פיתח למלחמת אורחים

כשם שתומכי התיישבות עושים בהתערבות עוצמת התעמלות לפיתח, כך המתנגדים עושים
בהתערבות עוצמת התעמלות למעשים ממזימים לחוק ולדעות הרוב

הגור המולדת הרוב
עושים תספורת אסטרטגית
נפת, ובכל הנהגה יש לזקק גם רוב בעלי תחושה אחת
מסוימת, בשלם, או אולי אולי עומד המולדת עומדים
לרוב כיצד מנסה להימנע, ותחלום ברוב הדין, או

הממשלה תחת הכנף את רשות נגד פיתח
רשות המלך וכן מיוזמת הממשלה
מאיים תרשים תרשים תרשים
עומד עומד על כל מה שהוא
הממשלה מנסה לרשם תוכן

70.

העתים הכתבה: לעתים מעל לכותרת, לעתים במסגרת.

עזום כומל

כך מקצצים

טרשנות / מיכל ניב

סימנים ראשונים לשינוי

הרעם שירית המבטא בארץ העם הוא
היה זה ששקטותיו בלתי מנוחות
הנבחרת המעטת הנבחרת מזה שנה
שום אור שער נוסף שער, אלא העתים
העיתון המבטא בלתי של מדינת העם והי
הם במדינת

העיתון המבטא בלתי של מדינת העם והי
הם במדינת

תורת הידיעה מוסרת דיווח

לקוחות מבוהלים של בנק יפאני

משכנו חסכונות בסך 966 מיליון ד'...

שחקני טניס שולחן מ'ישראל

ישחקו בליגות בכירות באירופה

שם הכתב או שם סוכנות הידיעות

מצוינים מתחת לכותרת

פעילות :

יש להגדיר סוגי כתיבה עיתונאית בהתאם לתמונות .

חומר רקע למורה :

סוגי כתיבה עיתונאית

קישור :

[סוגי כתיבה עיתונאית \(cet.ac.il\)](http://cet.ac.il)

כתבת כתבה :

[כתיבת כתבה \(emaze.com\)](http://emaze.com)

ציוד והכנות מוקדמות :

כיתה עם מחשבים, חיבור לאינטרנט ומקרן

רצוי לבקש מהתלמידים להביא עיתוני ילדים שהם מנויים אליהם, לצורך השוואה עם עיתוני הילדים של פעם.

מפגש 2:

יום העיתונות החופשית – 3 במאי.

הפעילות עוסקת ביום העיתונות החופשית, ובערך חופש העיתונות.

יום העיתונות החופשית חל בכל שנה בתאריך 3 במאי. יום זה מתאים לעיסוק בחשיבות החופש העיתונאי במדינה דמוקרטית, תוך הקפדה על **כללי האתיקה** העיתונאית, ובהם, בראש ובראשונה **כבוד האדם**:

1. הגנה על חופש הביטוי בצד הגנה על צנעת הפרט

2. הימנעות מלשון הרע

3. הגינות בהשגת המידע

ערכים אלה חשובים בהקשר של אקלים בית-הספר בכלל והכתיבה בעיתון בית-הספר בפרט, המחייבת לשמור על אותם הערכים ולהימנע מפגיעה באחרים.

מטרות :

חינוך חברתי – הגנה על כבוד האדם: שמירה על צנעת הפרט והימנעות מלשון הרע בצד הקפדה על חופש הביטוי והזכות להביע את דעתנו
ב. **מעגל השנה** – עיסוק בנושא יום העיתונות החופשית, שחל כל שנה בתאריך 3 במאי.

ילדים

תמר כהן-ירון

"חמוד שלי, להשמין זה לפגוע בבריאות שלך"

במיוחד בחורף, יש להקפיד על כללים כדי שהילדים שלנו לא יעלו במשקל

צילומים: SHUTTERSTOCK

שמשיעות לילדים ביצירת מסגרת ובחירת מזון נכונה.

- אמצו כללי אכילה כי חשוב שהילדים יזכרו כי אוכלים רק בפינת האוכל או המטבח. לא אוכלים מול הטלוויזיה.
- הפחיתו את הביקורתיות והשיפוטיות ("אתה לא חושב שהגזמת עם הפסטה?") כדי לא ליצור אנטי מצד הילדים.
- עודדו פעילות גופנית יזומה, מינימום פעמיים בשבוע באחד מחוגי הספורט.
- עיקבו אחרי הצמיחה לגובה של הילדים והעלייה במשקל על ידי שימוש בעקומות הגדילה המקובלות במשרד הבריאות.
- אמהות, תנו דוגמה אישית ואיכלו בריא גם אתן.

תופעת ההשמנה בקרב ילדים, בנים ובנות, הולכת וגדלה. מירי חדד, דיאטנית ספורט ויועצת "ינות ביתן", נותנת כמה טיפים איך לעבור את החורף הזה בשלום וללא השמנה בקרב הילדים.

- הקפידו בבית על סביבה המעודדת תזונה נכונה. קנו פחות מזונות מעובדים, חטיפים, ממתקים ושתיה מתוקה, והציעו יותר מזונות בריאים, כמו ירקות טריים, דגנים מחיטה מלאה וחלב דל שומן.
- עודדו את הילדים להפחתת השעות מול הטלוויזיה. צפייה מרובה בטלוויזיה מגבירה את צריכת הג'אנק פוד.
- קיימו ארוחות משפחתיות בסופו של כל יום

פעילות:

- א. חלקו לתלמידים את הדף .
- ב. **משך הזמן** למילוי **הדף לתלמידים** ולדיון בכיתה: כ-45 דקות
- ג. התלמידים ידווחו אילו כתבות החליטו לפרסם, ואילו החליטו לדחות, וינמקו זאת.
בתהליך קבלת ההחלטות עליהם להתייחס **לכללי האתיקה העיתונאית**: חופש הביטוי, הגנה על צנעת הפרט, הימנעות מלשון הרע, הגינות בהשגת המידע.
- ד. התלמידים ינסחו ביחד **שלושה כללים** להגנה על חופש הביטוי ולשמירה על כבוד האדם בעיתון הכיתה או בעיתון בית-הספר. הציעו להם להוסיף כללים נוספים על אלה שלמדו, כגון:
1. אנחנו מספקים מידע אמיתי ולא מסולף או מעוות.
 2. אנחנו מאפשרים לאדם שכותבים עליו, להגיב בכתבה לפני פרסומה.
 3. אנו שומרים על חופש הביטוי ועל הזכות של כל אחד ואחת להביע את דעתם.